

## POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa K. N.  
przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi Neuropsychiatrycznemu  
[...] w L.  
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 sierpnia 2020 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].  
z dnia 24 lipca 2019 r., sygn. akt [...],

**1) odrzuca skargę kasacyjną w części skierowanej przeciwko  
rozstrzygnięciu Sądu Apelacyjnego o oddaleniu apelacji  
pozwanego;**

**2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w  
pozostałym zakresie;**

**3) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5400 (pięć  
tysięcy czterysta) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania  
kasacyjnego;**

**4) przyznaje adw. D. A. od Skarbu Państwa - Sądu  
Apelacyjnego w [...]. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł z tytułu  
kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z  
urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy w C. uwzględnił częściowo powództwo i zasądził od pozwanego Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego [...] w L. („Szpital”) na rzecz powoda K. N. kwotę 15.000 zł z bliżej oznaczonymi odsetkami ustawowymi w związku z naruszeniem dóbr osobistych powoda w trakcie jego detencji w Szpitalu, w pozostałej części powództwo oddalił oraz nie obciążył powoda kosztami procesu i orzekł o kosztach udzielonej powodowi pomocy prawnej.

Wyrokiem z dnia 24 lipca 2019 r. Sąd Apelacyjny w [...]. oddalił apelacje obu stron oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powód wskazał przyczynę kasacyjną określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Jego zdaniem, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Apelacyjny w sposób rażący naruszył przepis art. 24 w związku z art. 448 k.c. w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o ochronie Praw Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1318), przez uznanie, że dopiero znaczące naruszenie istotnego dobra osobistego powoda może prowadzić do przyznania zadośćuczynienia, jak również przez przyjęcie, iż działania Szpitala nie były bezprawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powód zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]. także w korzystnej dla siebie części oddalającej apelację pozwanego, w czym nie ma interesu prawnego (*gravamen*). W tym zakresie skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Z art. 398<sup>1</sup> § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ., z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ., z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ., z dnia 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, nie publ., z dnia 5 października 2018 r., V CSK 168/18, nie publ.).

Skarżący nie wykazał, by wyrok Sądu Apelacyjnego był dotknięty tego rodzaju nieprawidłowościami. Lakoniczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ogranicza się w istocie do powołania się na naruszenie wymienionych przepisów i jest dalece niewystarczające dla stwierdzenia, że zaskarżone postanowienie jest oczywiście wadliwe. Zgodnie zaś z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wymaganie określone w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00,

OSNC 2001, Nr 10, poz. 156, z dnia 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, Nr 10, poz. 157, z dnia 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, nie publ., z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, nie publ., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, nie publ.). Uzasadnienie oczywistej zasadność skargi nie może więc poprzestawać na prostym odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. Uzasadnienia przyczyn kasacyjnych, kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2020 r., II CSK 432/19, nie publ., z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZ 93/06, nie publ. i z dnia 18 kwietnia 2012 r., I CSK 520/11, nie publ.). Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że analiza motywów zaskarżonego orzeczenia nie uprawnia wniosku, iż Sąd Apelacyjny dopuścił się oczywistego naruszenia art. 24 w związku z art. 448 k.c. w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o ochronie Praw Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, co skutkowało oczywistą wadliwością zaskarżonego orzeczenia. Skarżący pomija, że Sądy obu instancji zgodnie uznały, iż nawet jeżeli w okolicznościach sprawy pozwanemu można zarzucić pewne nieprawidłowości (nieadekwatność powierzchni i umeblowania sal mieszkalnych do wymogów rozporządzeń Ministra Zdrowia, kilkudniowa przerwa w podawaniu leków na nadciśnienie, uchybienia w dokumentowaniu zastosowania przymusu bezpośredniego i nieznaczne opóźnienie w poluzowaniu pasów), to roszczenia jego w tym zakresie są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (art. 5 k.c.), co uwzględniało m.in. okoliczność, że detencja powoda w Szpitalu była konsekwencją symulowania przezeń choroby psychicznej w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej (co w zakresie zarzutu związanego z napadem na P. A. i jego śmiercią mu się udało, por. s. 21 uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego).

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu wyrażoną w art. 98 § 1 k.c. Wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym ustalono zgodnie z § 2

pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Wysokość przyznanych pełnomocnikowi kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym ustalono zgodnie z § 8 pkt 7 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 18).